

TOIMINTA UHKA- JA VÄKIVALTATILANTEESSA

VÄKIVALLAN HAVAITSEMINEN → ARVIOI TILANTEEN VAKAVUUS

Vakavissa tilanteissa kriisisuunnitelman mukainen toiminta/

Hätätapauksissa soita 112

VÄLITÖN UHKA

Oppilaan itseensä tai toiseen oppilaaseen tai omaisuuteen kohdistama tai ulkopuolisen tahon aggressiivisen käyttäytymisen aiheuttama tilanne

- Oppilaan kokemaan väkivaltaan tai väkivaltaiseen käytökseen koulussa puututaan heti ja johdonmukaisesti. Vastuu opetusryhmän turvallisuudesta on opettajalla, ja kokonaisvastuu turvallisuudesta rehtorilla. Puuttumisessa huomioidaan lapsen ikä sekä kasvu ja kehitys.
- Tunnista aggressiivinen käytös. Ota kovaääninen uhkailu vakavasti. Pysy rauhallisena ja pyri rauhoittamaan tilanne ensisijaisesti puheella.
- Pyydä apua heti, kun mahdollista. Soita tarvittaessa 112.
- Turvaa sivulliset ja itsesi.
- Pyydä aggressiivista henkilöä poistumaan/Poistukaa paikalta.
- Tarvittaessa käytetään [Perusopetuslain 35-36 §:n mukaisia keinoja](#).
- Perusoikeuksien rajoittaminen voi tulla yksittäistapauksissa kyseeseen ainoastaan rikoslain 4 luvun 4 ja 5 §:ssä säädettyinä hätävarjeluna tai pakkotilassa sallittuna tekona silloin, kun vähemmän rajoittavat toimet eivät tule kysymykseen. Tällöin kyse on oikeudesta puuttua tilanteeseen fyysisesti rajoittamalla, joka on kaikilla koulun tai varhaiskasvatuksen toimijoilla ammattinimikkeestä riippumatta. Oppilaan fyysinen rajoittaminen on aina viimesijainen toimenpide ja siihen tulee turvautua vain tilanteissa, joissa muut toimet eivät riitä tai eivät ole sovellettavissa. Fyysinen rajoittaminen on lopetettava heti, kun se ei ole enää välttämätöntä tai tilanteeseen liittyvät riskit vaativat sen välitöntä lopettamista.

EI VÄLITÖNTÄ UHKAA

Kirjaa ylös mahdollisimman tarkasti, mitä sinulle kerrotaan/mitä havaitset. Älä tee tulkintoja.

SELVITTÄMINEN

Väkivaltatapaukset käsitellään kurinpidollisena selvitystyönä, vastuu selvittämisen toimeenpanosta kuuluu yksikön johtajalle, joka hankkii tarvittavat selvitykset tilanteesta ja osapuolten kuulemisesta mahdollisimman pian. Tilanteen vaatiessa voidaan määrätä [Perusopetuslain 35-36 §:n mukaiset seuraamukset](#) kokonaisvaltaisen harkinnan perusteella huomioiden seuraavat asiat:

- Tilanteen ja teon vakavuus
- Tekijän valmius ottaa vastuu teostaan
- Osapuolten valmius sovitteluun
- Tilanteen toistuvuus
- Muut mahdolliset vaikuttavat seikat

Kerrataan tapahtumien kulku: Mitkä tekijät olosuhteissa tai henkilökunnan toiminnassa edistivät ja mitkä haittasivat tilanteen ratkaisussa. Korjataan omaa toimintaa tarvittavilta osin.

Jos väkivalta kohdistunut myös työntekijään, tee esihenkilösi kanssa **sähköinen työturvallisuusilmoitus ja tarvittaessa tapaturmailmoitus**.

KIRJAAMINEN

Väkivaltatilanteesta ja/tai voimakeinojen käytöstä laaditaan koulun toimesta selvitys (Liite 3. Uhka- ja väkivaltatilanteiden ilmoituslomake) koulutuksen järjestäjälle, toinen kappale arkistoidaan koululle.

TUKI JA SEURANTA

- Yhteys opiskeluhooltoon ja tarjotaan osapuolille tarpeenmukainen opiskeluhoollollinen tuki mm. oppilaan tuki- ja turvallisuussuunnitelma.
- Kaikille osapuolille sovitaan seuranta ja toteutetaan jälkiseurantapalaveri, jossa tarkistetaan, että väkivalta on loppunut, ja että osapuolilla on tarvittava koulunkäynnin tuki.

VIRANOMAISYHTEISTYÖ

- Lastensuojelun ja poliisin konsultointi tarvittaessa.
- Lastensuojelulain 25 § mukaisesti [lastensuojeluilmoitus](#) ja/tai [rikosilmoitus](#).

Ilmoitus mahdollisimman nopeasti kaikkien osapuolten huoltajille (POL 29 §).

VAMMAT

Toiminta yksikön onnettomuustilanteiden ohjeiden mukaisesti. Vammat ohjataan näyttämään terveydenhoitajalle tai huoltaja ohjataan viemään lapsi terveyskeskukseen.